

Asia: VN/27126/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto

Huomiot hallituksen esityksen yleisperusteluihin (esityksen luvut 1-5 ja 8-12)

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esitysluonnos kytkeytyy valtion aluehallintouudistukseen ja uuden Lupa- ja valvontaviranomaisen perustamiseen.

Sujuva, ripeä ja ennakoitava yhden luukun periaatteella toimiva luvitus on kriittisen tärkeää investointien houkuttelemiseksi ja Suomen kilpailukyvyn parantamiseksi. Suomeen on suunnitteilla merkittävä määrä vihreän siirtymän investointeja lähivuosina, eikä investointien tule jäädä seisomaan sakkaaviin luvitusprosesseihin.

Keskuskauppakamari pitää valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston perustamista erittäin kannatettavana. Valtakunnallisesti toimiva virasto yhdenmukaistaa lupa- ja valvontakäytäntöjä sekä laintulkintaa ja tulee siten lisäämään yritysten toimintaympäristön ennakoitavuutta. Asiakaslähtöinen toiminta ja yhden luukun periaatteen toteutuminen edellyttää myös, että lupa- ja valvontavirasto palvelee hakijoita kokonaisvaltaisesti ja että yritykset esimerkiksi saavat virastolta ympäristölupiiin liittyvää ennakkollista neuvontaa.

Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota siihen, että uuden Lupa- ja valvontaviraston perustaminen ei hidastaisi kohtuuttomasti lupahakemusten käsittelyä organisaatiomuutoksen aikana.

1 luku Yleiset säännökset

Keskuskauppakamari pitää myönteisenä, että lupakäsittelyn sujuvoittaminen, vuorovaikutteisuus ja hakijan ennakkollinen ohjaus on kirjattu lain yleisiin säännöksiin.

2 luku Yhteyspisteviranomainen

On luontevaa, että Lupa- ja valvontavirasto toimii EU-lainsäädännössä tarkoitettuna yhteyspisteviranomaisena.

3 luku Asioiden käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

6 § Neuvonta ja viranomaisten yhteistyö

Keskuskauppakamari pitää erittäin kannatettavana pykälän tarkoitusta edistää hakijan ja viranomaisten vuoropuhelua sekä viranomaisten yhteistyötä koko lupaprosessin ajan. Pykälä toteuttaa osaltaan lain yleisin säännöksiin kuuluvaa ennakkollista ohjausta ja vuorovaikutteisuutta. Hakijan ja viraston vuoropuhelu tarpeen mukaan parantaa luvituksen sujuvuutta ja laatua. Hakijan näkökulmasta on myös tärkeää, että tieto kulkee lupaprosessin aikana eri viranomaisten välillä. Viranomaisten toisten viranomaisten päätöksistä tekemiä valituksia pystytään vähentämään paremmalla viranomaisyhteistyöllä.

7 § Käsittelyaikaa koskeva arvio

Keskuskauppakamari pitää tarpeellisena, että viraston on esitettävä arvio lupapäätöksen antamisajankohdasta. Pykälä on nähtävä osana viraston asiakaslähtöistä toimintaa ja tulisi katsoa palvelulupauksena lupahakijalle käsittelyn aikataulusta. EU-lainsäädännön edellyttämien puhtaan siirtymän hankkeiden määräaikojen lisäksi myös muille hankkeille pitäisi pystyä osoittamaan kohtuullinen käsittelyaikataulu. Keskuskauppakamari esittää, että pykälää vahvistettaisiin siten että viraston on etusijamenettelyn tavoin pyrittävä antamaan lupapäätös ajankohtaan mennessä.

8 § Asioiden käsittelyn edellyttämä asiantuntemus

Keskuskauppakamari toteaa, että valtakunnallisesti toimiva virasto vahvistaa edellytyksiä taata vaativien ympäristölupahankkeiden edellyttämä oikeudellinen, tekninen ja luonnontieteellinen asiantuntemus eri puolilla maata. Samaan aikaan on virastolla on oltava riittävä alueellinen läsnäolo ja sen myötä olosuhteiden ja toimialojen tuntemuksesta viraston sisällä.

9 § Sähköinen asiointi

Keskuskauppakamari kannattaa sähköistä asiointia lupaprosessien pääsääntönä. Tämä edellyttää, että viraston digitaaliset palvelut ovat saavutettavia, toimia ja laadukkaita. Myös muun asioinnin viraston kanssa on voitava tapahtua pääsääntöisesti sähköisesti.

§ 10 Eräiden EU-säädösten mukaisten hankkeiden etusija ja § 11 Eräiden vihreän siirtymän hankkeiden määräaikainen etusija

Keskuskauppakamari pitää kannatettavana etusijamenettelyn jatkamista sekä EU-lainsäädännöstä tulevan tiettyjen hankkeiden etusijamenettelyn toimeenpanoa. Keskuskauppakamari edellyttää, että ydinvoima lisätään myös eräiden vihreän siirtymän hankkeiden (§ 11) hankeluutteloon siten, että se kattaisi jatkossa teknologianeutraalisti päästöttömän energian. Keskuskauppakamari esitti tätä jo alkuperäistä määräaikaista vihreän siirtymän etusijamenettelyä säädettäessä.

On epäselvää, mikä on § 10 ja § 11 mukaisten etusijamenettelyiden keskinäinen suhde, erityisesti koska osa hankkeista voi kuulua sekä nettonolla-asetuksessa nimettyihin että § 11 hankeluutteloon. Keskuskauppakamari esittää harkittavaksi, voisiko pykälät yhdistää yhdeksi puhtaasti siirtymän hankkeiden etusijamenettelyksi, joka täyttäisi myös nettonolla-asetuksen sekä kriittisten raaka-aineiden asetuksen vaatimukset. Tämä tukisi myös teknologianeutraalia lähestymistapaa, jossa edistetään laajasti kaikkia puhdasta siirtymää tukevia hankkeita.

Keskuskauppakamari huomauttaa, että etusijamenettely ei itsessään nopeuta lupahakemusten käsittelyä, vaan ainoastaan muuttaa niiden käsittelyjärjestystä. Siksi on olennaista, että uudistuksella pyritään sujuvoittamaan kokonaisuudessaan lupahakemusten käsittelyä. Etusijamenettelyn jatkumisen ei pitäisi tarkoittaa muiden hankkeiden viivästymisestä nykyisestään.

4 luku Eräiden lupamenettelyiden yhteensovittaminen

-

5 luku Yhteiskäsittely

Keskuskauppakamari pitää useiden samaa toimintaa ja hanketta koskevien lupa-hakemuksen ratkaisua yhdessä samalla päätöksellä erittäin kannatettavana. Sen etuna on muun muassa valituskelpoisten päätösten vähentäminen rajaamatta valitusoikeutta, mikä osaltaan tukee sujuvaa ja ennakoitavaa luvitusprosessia.

6 luku Asioiden ratkaiseminen

-

7 luku Erinäiset säännökset

-

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

-

Laki vesilain muuttamisesta

-

Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

-

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain muuttamisesta, VN asetusmuutosluonnos ympäristövaikutusten arvioinnista ja asetusmuutoksen muistio

-

Muut lakiehdotukset

-

Muut kommentit

Keskuskauppakamari huomauttaa, että lain tavoitteiden saavuttaminen edellyttää Lupa- ja valvontaviraston sekä valitustuomioistuinten riittävää resurssointia.

Säkkinen Teppo
Keskuskauppakamari